

D E K R E T

z dnia 28 października 1947 r.

o mleczarstwie.

Na podstawie art. 4 Ustawy Konstytucyjnej z dnia 19 lutego 1947 r. o ustroju i zakresie działania najwyższych organów Rzeczypospolitej Polskiej i ustawy z dnia 4 lipca 1947 r. o upoważnieniu Rządu do wydawania dekretów z mocą ustawy (Dz. U. R. P. Nr 49, poz. 252) — Rada Ministrów postanawia, a Rada Państwa zatwierdza, co następuje:

Art. 1. 1. Przepisy dekretu niniejszego dotyczą: wszelkich zakładów mleczarskich, a w szczególności głównych zakładów mleczarskich, jak mleczarni, maślarni, serowni,

kazeiniarni oraz pomocniczych zakładów mleczarskich, jak śmietañczarni i zlewni oraz obrotu mlekiem i jego przetworami.

2. Zakładem mleczarskim w rozumieniu niniejszego dekretu jest zakład odbierający lub przerabiający mleko i jego przetwory na produkty spożywczo-nabiałowe.

3. Minister Przemysłu i Handlu może w drodze rozporządzeń w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych wyłączyć w całości lub częściowo spod działania niniej-

szego dekretu zakłady mleczarskie na określonym terenie, na oznaczony okres czasu.

Art. 2. 1. Minister Przemysłu i Handlu ustala w drodze rozporządzeń wydanych w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych i Ministrem Apropowizacji:

- 1) teren działalności głównych zakładów mleczarskich,
- 2) zasady obliczania cen za dostarczone zakładom mleczarskim mleko w stosunku do jego jakości i zawartości tłuszczu,
- 3) sprawozdawczość zakładów mleczarskich, a w szczególności wykazy surowców oraz przerobu.

2. Minister Przemysłu i Handlu ustala w drodze rozporządzeń wymagania, jakim powinny odpowiadać:

- 1) pomieszczenia i urządzenia zakładów mleczarskich,
- 2) stosowane przez zakłady mleczarskie metody techniczne wytwarzania poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich,
- 3) surowce przeznaczone do przetworstwa.

3. Nadto Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Oświaty i Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych ustali w drodze rozporządzenia wymagania, jakim powinno odpowiadać zawodowe przygotowanie technicznych kierowników zakładów mleczarskich oraz warunki i tryb ich zatwierdzania.

Art. 3. 1. Dla wykonania czynności, przewidzianych w niniejszym dekrete, tworzy się Inspektorat Mleczarski przy władzach lub instytucjach określonych przez Ministra Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzenia, które jednocześnie ustali zakres działania, organizację, uprawnienia oraz tryb pobierania opłat.

2. Za czynności związane z działalnością Inspektoratów Mleczarskich Minister Przemysłu i Handlu ustali specjalne opłaty.

Art. 4. 1. Minister Przemysłu i Handlu ustala tryb i sposób prowadzenia rejestrów mleczarskich.

2. Przed uruchomieniem zakład mleczarski winien być zarejestrowany w Inspektoracie Mleczarskim, który wpisze zakład do rejestru, jeżeli odpowiada on wymaganiom określonym w rozporządzeniu wykonawczym wydanym na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 1, ust. 2 pkt 1 i ust. 3.

Art. 5. 1. Właściciele zakładów mleczarskich, istniejących w dniu wejścia w życie niniejszego dekretu, jeżeli zamierzają prowadzić je nadal, powinni w ciągu sześciu miesięcy od dnia wejścia w życie rozporządzenia wydanego na podstawie art. 2 wystąpić do właściwego Inspektoratu Mleczarskiego o zarejestrowanie zakładu lub, jeżeli tego nie uczynią, zamknąć zakład w tym terminie.

2. Inspektorat Mleczarski rejestruje zakład określony w ust. 1, jeżeli jest on urzą-

dzony zgodnie z wymaganiami ustalonymi na podstawie art. 2 ust. 2.

3. Jeżeli zakład mleczarski nie jest urządzony zgodnie z wymaganiami ustalonymi na podstawie art. 2, Inspektorat Mleczarski rejestruje go, wyznaczając termin dostosowania do tych wymagań, pod rygorem wykreślenia zakładu z rejestru.

4. Przed powzięciem decyzji o wykreśleniu z rejestru zakładów mleczarskich, które korzystają z kredytu na cele inwestycyjne, Inspektoraty Mleczarskie zasięgną opinii instytucji wierzycielskiej.

Art. 6. Jeżeli zakład mleczarski zostanie unieruchomiony i pomimo wezwania Inspektoratu Mleczarskiego nie zostanie uruchomiony w oznaczonym terminie lub jeżeli zakład jest prowadzony niezgodnie z przepisami dekretu niniejszego oraz rozporządzeń na jego podstawie wydanych, Inspektorat Mleczarski może wykreślić zakład z rejestru.

Art. 7. Zakłady Mleczarskie, którym odmówiono zarejestrowania z powodu niezgodności urządzeń zakładu z wymaganiami ustalonymi na podstawie art. 2, oraz zakłady, które zostały wykreślone z rejestru, powinny ulec zlikwidowaniu w ciągu trzech miesięcy od daty doręczenia orzeczenia ostatecznego w administracyjnym toku instancji. O odmowie rejestracji lub wykreśleniu z rejestru Inspektorat Mleczarski powiadomi ludność danej miejscowości w sposób w tejże miejscowości przyjęty.

Art. 8. 1. Nadzór nad zakładami mleczarskimi w zakresie ustalonym w dekrete niniejszym sprawuje Minister Przemysłu i Handlu za pośrednictwem Inspektoratów Mleczarskich.

2. Przy wykonywaniu nadzoru Inspektoraty Mleczarskie mają prawo:

- 1) kontroli pomieszczeń zakładów,
- 2) przeglądania ksiąg handlowych, gospodarczych i innych dokumentów i zapisów oraz dokonywania z nich odpisów,
- 3) badania mleka i przetworów mleczarskich oraz bezpłatnego pobierania z nich próbek niezbędnych do przeprowadzenia kontroli w rozmiarach, które zostaną ustalone dla mleka i poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich przez Ministra Przemysłu i Handlu.

3. Kierownictwo zakładów mleczarskich obowiązuje jest ułatwiać wykonywanie czynności nadzorczych.

4. Wiadomości uzyskane przy wykonywaniu nadzoru należy traktować jako tajemnicę handlową.

5. Nadzór nad przestrzeganiem wymagań, ustalonych na podstawie art. 2 w stosunku do zakładów mleczarskich prowadzonych przez szkoły publiczne, wykonują właściwe władze szkolne.

Art. 9. 1. Minister Przemysłu i Handlu ustala w drodze rozporządzeń: organizację przeprowadzania ocen przetworów mleczarskich, sposób badania i wielkość pobieranych próbek oraz rodzaj zakładów, których przetwory będą podlegały ocenom.

2. Zakłady mleczarskie, określone w rozporządzeniu wydanym stosownie do przepisu ust. 1, obowiązane są do bezpłatnego dostarczania organom oceniającym próbek przetworów mleczarskich.

Art. 10. 1. Minister Przemysłu i Handlu w drodze rozporządzeń:

- 1) ustala wymagania, jakim powinny odpowiadać poszczególne rodzaje przetworów mleczarskich, wywożonych za granicę, ustala podział tych przetworów na typy (standarty) oraz określa tryb zaliczania tych przetworów do ustalonych typów,
- 2) określa warunki wywozu za granicę, dotyczące w szczególności opakowania przetworów mleczarskich i znakowania, przechowywania oraz przewozu,
- 3) może uzależnić uprawnienia do wywożenia przetworów mleczarskich za granicę od wpisania zakładu mleczarskiego do odpowiedniego rejestru oraz może ustalić warunki rejestracji i zasady prowadzenia tych rejestrów.

2. Minister Przemysłu i Handlu w drodze zarządzeń wydanych w porozumieniu z Ministrem Skarbu ustala miejsca odprawy celnej, miejsca kontroli oraz punkty graniczne dla wywozu poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich.

Art. 11. 1. Minister Przemysłu i Handlu może w drodze rozporządzeń ustalić, że do wywozu za granicę będą dopuszczone tylko przetwory z zakładów mleczarskich, odpowiadających pod względem pomieszczeń, urządzeń i rozmiarów wytwórczości wymaganiom szczególnym, określonym w rozporządzeniu.

2. W razie wydania rozporządzenia na podstawie poprzedzającego ustępu Inspektoraty Mleczarskie na wniosek właścicieli zakładów mleczarskich będą stwierdzały, czy zakłady te odpowiadają wymaganiom przewidzianym w rozporządzeniu, oraz będą prowadziły rejestry zakładów odpowiadających tym wymaganiom (zakłady mleczarskie wywozowe).

3. O wpisaniu zakładu do rejestru zakładów mleczarskich wywozowych lub wykreśleniu z rejestru Inspektoraty Mleczarskie zawiadomią właściciela zakładu i ogłoszą na jego koszt w Monitorze Polskim.

Art. 12. 1. Nadzór nad wykonaniem przepisów niniejszego dekretu oraz rozporządzeń i zarządzeń wydanych na jego podstawie o wywozie przetworów mleczarskich za granicę sprawuje Minister Przemysłu i Handlu.

2. Zasady wykonywania bezpośredniego nadzoru oraz organy wykonywujące czynności nadzoru określi w drodze rozporządzenia Minister Przemysłu i Handlu.

3. Organy wykonywujące czynności nadzoru mają prawo:

- 1) wykonywania czynności nadzorczych we wszelkich pomieszczeniach przedsiębiorstw wywozowych, w miejscach załadowania przetworów oraz w punktach granicznych, a w przypadkach wyjątkowych — w czasie przewozu,
- 2) przeglądania ksiąg handlowych, gospodarczych i innych dokumentów, dowodów i rachunków oraz dokonywania z nich odpisów,
- 3) pobierania bezpłatnych próbek niezbędnych do przeprowadzania kontroli w rozmiarach, które zostaną ustalone dla poszczególnych rodzajów przetworów mleczarskich przez Ministra Przemysłu i Handlu.

4. Kierownictwo przedsiębiorstw obowiązane jest ułatwić organom nadzorczym przeprowadzanie czynności nadzoru.

5. Wiadomości uzyskane przy wykonywaniu nadzoru należy traktować jako tajemnicę handlową.

6. Za kontrolę przetworów mleczarskich wywożonych za granicę mogą być pobierane opłaty w wysokości ustalonej przez Ministra Przemysłu i Handlu.

Art. 13. 1. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Rolnictwa i Reform Rolnych ustali w drodze rozporządzenia wymagania, jakim powinno odpowiadać mleko i jego przetwory przeznaczone na sprzedaż oraz sposób przerobu mleka przeznaczonego do przetwórstwa.

2. Minister Przemysłu i Handlu może w drodze rozporządzenia ustalić organizację i zasady obrotu mlekiem i jego przetworami.

3. Minister Przemysłu i Handlu w porozumieniu z Ministrem Oświaty powoła w drodze rozporządzenia Instytut Mleczarski celem przeprowadzenia badań nad zastosowaniem zdobyczy naukowych w zakresie techniki przetwórstwa mleczarskiego, podniesienia jakości przetworów mleczarskich oraz ustalania ich typów (standartów).

Art. 14. 1. Do postępowania przy wykonywaniu dekretu niniejszego stosuje się przepisy o postępowaniu administracyjnym, o ile nie wynika inaczej z przepisów niniejszego dekretu lub rozporządzeń na jego podstawie wydanych.

2. Od orzeczeń Inspektoratów Mleczarskich służy odwołanie do Ministra Przemysłu i Handlu.

3. Orzekanie w sprawach odwołań od orzeczeń Inspektoratów Mleczarskich Minister Przemysłu i Handlu może przekazać w drodze rozporządzeń wojewodom.

Art. 15. 1. Kto:

- 1) prowadzi zakład mleczarski niezgłoszony do rejestru wbrew przepisom art. 4 ust. 2 lub art. 5 ust. 1 albo prowadzi zakład,

którego zarejestrowania Inspektorat Mleczarski odmówił, lub też prowadzi zakład skreślony z rejestru (art. 7),

- 2) wywozi za granicę przetwory mleczarskie nie odpowiadające wymaganiom, ustalonym na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 1,
- 3) wywozi za granicę przetwory mleczarskie, nie będąc do tego uprawnionym w myśl przepisów wydanych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 3,
- 4) wywozi za granicę przetwory mleczarskie, pochodzące z zakładów mleczarskich, nie uznanych za zakłady mleczarskie wywozowe (art. 11),
podlega karze aresztu do trzech miesięcy lub grzywny do 300.000 zł.

2. Kto:

- 1) nie dostarczy próbek przetworów mleczarskich organom oceniającym, będąc do tego obowiązany w myśl przepisów wydanych na podstawie art. 9,
- 2) utrudnia wykonanie czynności nadzorczych wbrew przepisom art. 8 i 12,
- 3) wywozi za granicę przetwory mleczarskie bez zachowania warunków ustalonych na podstawie art. 10 ust. 1 pkt 2,
- 4) sprzedaje mleko z gospodarstwa rolnego lub jego przetwory bez zachowania warunków ustalonych w przepisach wydanych na podstawie art. 13 ust. 1,
- 5) skupuje lub sprzedaje mleko i jego przetwory niezgodnie z przepisami wydanymi na podstawie art. 13 ust. 2,
podlega karze aresztu do czternastu dni lub grzywny do 50.000 zł.

3. W sprawach o czyny karalne przewidziane w dekreście niniejszym orzekają powiatowe władze administracji ogólnej.

Art. 16. 1. Niezależnie od ograniczeń wynikających z niniejszego dekretu prowadzenie zakładów mleczarskich podlega innym ograniczeniom wynikającym ze szczególnych przepisów prawa.

2. Dekret niniejszy nie narusza przepisów rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej

z dnia 22 marca 1928 r., o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku (Dz. U. R. P. Nr 36, poz. 343).

3. Jeżeli dekret niniejszy przewiduje wydanie przez Ministra Przemysłu i Handlu rozporządzeń w zakresie uprawnień Ministra Zdrowia, wynikających z przepisów o dozorcze nad artykułami żywności i przedmiotami użytku, rozporządzenia te wydadzą obaj Ministrowie łącznie.

4. Przepisy dekretu niniejszego nie naruszają w niczym uprawnień wypływających z umów międzynarodowych.

Art. 17. Wykonanie niniejszego dekretu porucza się Ministrowi Przemysłu i Handlu oraz innym zainteresowanym ministrom.

Art. 18. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia. Równocześnie traci moc obowiązującą ustawa z dnia 22 kwietnia 1936 r. o mleczarstwie (Dz. U. R. P. Nr 35, poz. 272).

Prezydent Rzeczypospolitej:

Bolesław Bierut

Prezes Rady Ministrów:

Józef Cyrankiewicz

Minister Przemysłu i Handlu:

Hilary Minc

Minister Administracji Publicznej:

Edward Osóbka-Mordwinski

Minister Ziem Odzyskanych:

Władysław Gomułka

Minister Skarbu:

Konstanty Dąbrowski

Minister Sprawiedliwości:

Henryk Świątkowski

Minister Oświaty:

Stanisław Skrzeszewski

Minister Rolnictwa i Reform Rolnych:

w z. *Stanisław Kowalewski*

Minister Zdrowia:

w z. *Bogusław Kożusznik*

Minister Apropowizacji:

Włodzimierz Lechowicz